

ZAHRAŇIČÍ

in.ihned.cz/zahranici

Co koupit

Kromě toho, že je Luxor výkladní skříní historických památek Egypta, je zároveň i pulsujícím exotickým tržištěm, kde můžete sehnat snad úplně všechno. Mezi oblíbené suvenýry tady patří hliněné bubínky, které se dají koupit v rozličných velikostech, o nichž vám bude každý prodáváč tvrdit, že ačkoli je jeho kolega potahuje podřadnou kůží z pouštní lišky, on je prodává se zaručeně velbloudí kůží.

Pokud jste našli zálibu v hutnějších vůních, můžete se nechat některým z pouličních naháněčů zlákat do obchůdku s parfémy. Tady vám k těžké vůni prodají i umělecky ztvárněný flakónek. Stejně tak je egyptským ženským suvenýrem zlato nebo stříbro, které se tady prodává v proměnlivé kvalitě, nicméně za přijatelně usmlouvateľnou cenu.

Zřejmě nejpraktičtější suvenýrem, který můžete v Luxoru koupit na každém rohu, je kořen. Najdete ho tady v nepřeberných variantách a množství, přičemž jeho kvalita a intenzita vůně dalece převyšuje to, které se dá koupit u nás.

FOTO: ARCHIV

Kde se najíst

Přímo v centru natreťíte na **Sayyida Zeinab** (Šáři Televizjón), kde si můžete dát za dobrou cenu vynikající *košari*. Tato místní specialita se sestává z rýže, nudlí, smažené cibule a černé čočky. Na této ulici vůbec najdete spoustu příležitostí k dobrému stravování.

Abú Ašraf najdete hned proti nádraží a je oblíbená i mezi domorodci. Pochutnat si tu můžete nejen na košari, ale i pečených kuřatech nebo vynikající *šavarmě* (egyptské obdobě gyrosu, kdy se nudličky kuřecího nebo skopového masa promíchají se zeleninou a vloží do rozřezaného nekvašeného chleba).

Obecně ale nebudete mít se sháněním jídla v Luxoru problém. Najdete tady spoustu stánků s rychlým občerstvením, pouličních restaurací, v nichž si můžete kromě jídla dát i šišu (vodní dýmku s ochuceným, poněkud jablčným tabákem), nebo prodáváčů nabízejících čerstvě vymačkaný ovocný džus.

FOTO: BOHUSLAV DVOŘÁK

Údolí králů – skalní údolí v Thébském masívu – se známým komplexem panovnických hrobek.

→ cesta vede přes hory, chce to spoustu vody a dobrou kondici. Za to uvidíte památky z úhlů, z jakých většina turistů ne. Než se ke skalám, do kterých byly vytesány hrobky panovníků, dostanete, projdete pásem vegetace lemuující Nil. Hliněné chatrče, malá zavlažovací políčka, oslí spřežení a ušmudlané děti. Na jednou se za obzorem vyhoupnou dvě osmnáct metrů vysoké, sedící sochy faraóna Amenhotepa III. Původně střežily vchod do chrámu. Ten byl z větší části postaven z nepálených cihel, takže se nedožil dnešních dob. Řekové věřili, že jde o sochy etiopského krále Memnóna, syna bohyně červánků Eós, které ho Achilles zabil v trojské válce.

Údolí králů

Postupem času vládci Egypta přišli na to, že pyramidy, coby místa posledního odpočinku, jsou nepraktické. Jednak bylo jejich zbudování drahé a jednak si říkaly o návštěvu vykradačů hrobů. Když se tedy centrum Egypta přesunulo do Théb, panovníci si nechávali hloubit hroby na úpatí vápencového plató na západním břehu Nilu. Ačkoli je nyní komplex hrobek znám pod názvem Údolí králů, mezi domorodci se mu říká Kaňon smrti, a to i kvůli vyprahlosti, kvůli níž tu nic neroste.

Ve skalách je vyhloubeno dvaadesát hrobů, z nichž některé až v hloubce sta metrů pod povrchem. Pravděpodobně nejznámější z nich je hrobka faraóna Tutanchamona, kterou objevil Howard Carter. Ačkoli Tutanchamon se do egyptské historie nijak zvlášť nezapsal, pouze fakt, že jeho hrobka byla jednou z mála, které unikly vykradačům, z něj učinil jednoho z nejznámějších egyptských panovníků.

Ačkoli zpráva o pohádkovém bohatství, které se v Tutanchamonově hrobce našlo, obletěla svět, v samotné hrobce neuvidíte téměř nic. Legendární zlatý poklad byl převezen do Káhiry a zhlédnout jej můžete v tamním muzeu. Stejně je to i s ostatními hrobkami. Obdivovat můžete jen hieroglyfy a výjevy vytesané do stěn. Nejvýraznějším zážitkem z Údolí králů tedy zůstává horko, hlučné turistické skupiny a hlídači loudící bakšiš.

Chrám smrti

Až se budete z Údolí králů vracet, udělejte si zastávku u zádušního chrámu královny Hatšepsut. Vzdušná stavba působí dojmem, jako by vyrůstala ze skály. Chrám je zčásti do skály vytesán a představuje výjimečnou ukázkou architektury, která nemá jinde v Egyptě obdoby. Lehké sloupoví, kolonády, rampy, terasovitá nádvoří propojená nakloněnými rovinami tvoří fascinující celek.

Pokud si navíc představíte, že tam, kde je nyní pouze prachná vyprahlá plošina obklopující chrám, se nacházely zahrady s exotickými stromy a keři, musíte se sklonit před uměním starověkých stavitelů. Uvnitř chrámu můžete obdivovat

FOTO: ARCHIV

jemné reliéfy zobrazující například odchyt ptáků, nebo přepravu obelisků z Asuánu do Théb.

Defilé po západním nilském břehu můžete uzavřít návštěvou Ramessea, tedy mohutného chrámu postaveného k posmrtné počtě faraóna Ramesse II. Jak je už u egyptských chrámů zvykem i tento se nachází v troskách, ale jeho prohlídka stojí zato. ■

BOHUSLAV DVOŘÁK